

РЕШЕНИЕ

17 ноябрь 2021 ел

г.Мензелинск

КАРАР

№ 6

**«Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы»
муниципаль берәмлектә инициативалы проектларны тәкъдим итү,
кертү, фикер алышу һәм карау тәртибен раслау турында**

Жирле үзидарә органнары һәм жәмгыятьнең бюджет өлкәсендә үзара хезмәттәшлегенә нәтижәле системасын үстерү, «Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы» муниципаль берәмлеге халкының жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда катнашу, «Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы» муниципаль берәмлеге халкын жирле эһәмияттәге мәсьәләләргә хәл итүгә жәлеп итү максатында, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрдәге №131-ФЗ Федераль законның 26.1 статьясына таянып, "Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы" муниципаль берәмлегенә жирле үзидарә органнары, «Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставы, Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы Советы,

КАРАР ЧЫГАРДЫ:

1. «Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы» муниципаль берәмлегендә инициативалы проектларны тәкъдим итү, кертү, фикер алышу һәм карау тәртибен раслау турында»
2. Әлеге карарны массакүләм мәгълүмат чараларында һәм (яки) "Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында" бастырып чыгарырга (<http://pravo.tatarstan.ru>) Минзәлә муниципаль районының рәсми сайтында "Интернет "мәгълүмат-коммуникация челтәрендә урнаштырырга.
3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны законлылык, хокук тәртибе һәм депутат эшчәнлегә мәсьәләләргә буенча даими депутат комиссиясенә йөкләргә.

Район башлыгы, Совет рәисе

А. Ф. Сәлахов

РАСЛАНГАН
ТР Минзэлэ муниципаль районы
Советы карары белән
" 17 " 11 2021 ел № 6

ТӘРТИП
«Татарстан Республикасы Минзэлэ муниципаль районы»
муниципаль берәмлектә инициативалы проектларны
тәкъдим итү, кертү, фикер алышу һәм карау

1 нче бүлек Гомуми нигезләмэләр

Статья 1. Әлеге тәртипне жайга салу предметы

1. Әлеге Тәртип Россия Федерациясе Конституциясе, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрдәге №131-ФЗ Федераль закон һәм «Татарстан Республикасы Минзэлэ муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, инициативалы проектларны тәкъдим итү, кертү, фикер алышу, карау, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алу белән бәйле рәвештә барлыкка килә торган мөнәсәбәтләрне жайга сала.

2. Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджетара трансфертлар исәбенә финанс ярдәме алу өчен тәкъдим ителә торган инициативалы проектларны кертү, фикер алышу, карау һәм сайлап алу белән бәйле мөнәсәбәтләргә әлеге тәртип нигезләмэләре, әгәр законда һәм (яисә) Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актында һәм алар нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы Минзэлэ муниципаль районы Советы карарларында башкасы каралмаган булса, әлеге тәртип нигезләмэләре кулланылмый.

Статья 2. Инициативалы проектлар

1. Инициативалы проект буларак, Минзэлэ муниципаль районы халкының Минзэлэ муниципаль районы халкы өчен яки аның өлеше өчен өстенлекле булган чараларны гамәлгә ашыру, жирле әһәмияткәгә мәсьәләләрне яки жирле үзидарә органнарына хәл итү хокукы бирелгән башка мәсьәләләрне хәл итү буенча тәкъдиме әлеге Тәртиптә аңлатыла.

2. Инициативалы проект үз эченә түбәндәге мәгълүматларны алырга тиеш:

1) Минзэлэ муниципаль районы халкы өчен яки аның өлешендә өстенлекле әһәмияткә ия булган проблеманы тасвирлау;

2) күрсәтелгән проблеманы хәл итү буенча тәкъдимнәрне нигезләү;

3) инициативалы проектны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижәсен (көтелгән нәтижәләрне) тасвирлау;

4) инициативалы проектны гамэлгә ашыру өчен кирәкле чыгымнарны алдан исәпләү;

5) инициативалы проектны гамэлгә ашыруның планлаштырылган сроклары;

6) әлеге проектны тормышка ашыруда кызыксынган затларның планлаштырылган (мөмкин) финанс, мөлкәт һәм (яки) хезмәт катнашуы турында белешмәләр;

7) инициативалы проектны тормышка ашыру өчен, планлаштырылган инициатив түләүләр күләменнән тыш, әлеге акчалардан файдалану күздә тотылган очракта, Минзәлә муниципаль районы бюджеты акчалары күләменә күрсәтмә

8) әлеге Тәртипнең 3 статьясы нигезендә Минзәлә муниципаль районы территориясенә яисә аның чикләрендә инициативалы проект гамэлгә ашырылачак өлешенә күрсәтмә;

3. Инициативалы проект үз эченә әлеге статьяның 2 өлешендә каралган белешмәләр алган, инициатор карары буенча график һәм (яки) таблица материаллары кушылырга мөмкин.

Статья 3. Инициативалы проектлар халык мәнфәгатъләрендә тормышка ашырыла ала торган территорияне билгеләү

1. Инициативалы проектлар Минзәлә муниципаль районы халык мәнфәгатъләрендә, шулай ук түбәндәге территорияләрдә яшәүчеләр мәнфәгатъләрендә тормышка ашырылырга мөмкин:

- 1) күп фатирлы йортның подъезды;
- 2) күпфатирлы йорт;
- 3) бер төркем күпфатирлы йортлар һәм (яки) торак йортлар (шул исәптән урам, квартал яки башка элемент планлаштыру структурасы);
- 4) торак микрорайон;
- 5) торак микрорайоннар төркеме;
- 6) торак пункт;
- 7) торак пунктлар төркеме;
- 8) жирлек;
- 9) жирлекләр төркеме

2. Жирле әһәмияттәге аерым мәсьәләләрне хәл итү буенча инициативалы проектларны тормышка ашыру максатларында (аларны хәл итү хокукы жирле үзидарә органнарына бирелгән) һәм (яки) аерым муниципаль программалар чараларын үтәү буенча Минзәлә муниципаль район Советы карары белән (шул исәптән муниципаль программаны раслау турындагы карар белән) Минзәлә муниципаль районы территориясен бер өлешкә (шәһәр, авыл жирлекләре) бүлү каралырга мөмкин. Бу очракта инициативалы проектлар Минзәлә муниципаль районы территориясенә тиешле өлешне кысаларында тәкъдим ителә, тикшерелә һәм тормышка ашырыла.

2 нче бүлек. Инициативалы проектларны тәкъдим итү һәм фикер алышу

Статья 4. Проектның инициаторлары

1. Инициативалы проектны кертү турындагы инициатива белән чыгыш ясарга хокуклы:

1) уналты яшькә житкән һәм Минзәлә муниципаль районы территориясендә яшәүче кимендә ун граждандан торган инициатив төркем (алга таба-инициатив төркем);

2) территорияль ижтимагый үзидарә органнары;

3) жирле ижтимагый оешмалар яки ижтимагый оешмаларның жирле бүлекчәләре, башлангыч профсоюз оешмалары, торак милекчәләре ширкәтләре, бакчачылык яки яшелчәчелек коммерцияле булмаган ширкәтләре һ.б.).

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән затлар (алга таба-проект инициаторлары):

1) инициативалы проект эзерлиләр;

2) инициативалы проект турында фикер алышуну оештыралар яисә әлеге бүлек нигезләмәләре нигезендә инициативалы проектка ярдәм итү турындагы мәсьәлә буенча гражданныр фикерен ачыклауны тәмин итәләр;

3) инициативалы проектны карап тикшерүгә кертәләр;

4) инициативалы проектны гамәлгә ашыруны тикшерүдә катнашалар;

5) Минзәлә муниципаль районы жирле үзидарә органнары әлеге Тәртиптә һәм аның нигезендә кабул ителгән башка норматив хокукый актларда билгеләнгән башка хокукларны гамәлгә ашыралар һәм вазыйфаларны үтиләр.

3. Инициатив төркем төзү һәм аның әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча карарлар кабул итүе беркетмә белән рәсмиләштерелә.

4. Әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча карарлар территорияль ижтимагый үзидарә органнары булган проект инициаторлары тарафыннан территорияль ижтимагый үзидарә уставы нигезендә кабул ителә.

5. Әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча карарлар ижтимагый оешмалар булган проект инициаторлары тарафыннан аларны гамәлгә кую документлары нигезендә кабул ителә.

Статья 5. Инициативалы проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча гражданнырның фикерен ачыклау

1. Инициативалы проект Минзәлә муниципаль районы халкы яисә аның бер өлеше халкы тарафыннан якланырга тиеш, алар мәнфәгатләрендә инициативалы проектны гамәлгә ашыру күздә тотыла.

2. Проект инициаторы гражданнарның инициативалы проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча фикерен түбәндәге формаларда ачыклауны оештыра:

- 1) гражданнар жыенында инициативалы проектны карау;
- 2) территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышында яки конференциясендә инициативалы проектны карау, шул исәптән гражданнар жыелышында яки конференциясендә;
- 3) гражданнарны сораштыру үткөрү;
- 4) инициативалы проектка ярдәм итү өчен гражданнар имзаларын жыю.

3. Проект инициаторы инициативалы проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча гражданнарның фикерен ачыклауның берничә формасыннан файдалану турында карар кабул итәргә хокуклы.

Статья 6. Инициативалы проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданнар жыены¹

1. Инициативалы проектны (алга таба – жыен) күрсәтү мәсьәләләре буенча гражданнар жыены, проект инициаторы мөрәжәгатә нигезендә, Минзәлә муниципаль районы башлыгы тарафыннан билгеләнә.

2. Жыен үткөрү турында проект инициаторының мөрәжәгатендә күрсәтелә:

1) проект инициаторы (инициатив төркем әгъзаларының фамилияләре, исемнәре, атасының исеме, яшәү яки торак пунктының исеме, ФИО, чара проектының башка инициаторы исеме һәм аның урнашу урыны) турында белешмәләр;

2) инициативалы проект турында мәгълүмат;

3) инициативалы проектны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча жирле үзидарә органнары белән үзара хезмәттәшлекне гамәлгә ашырырга вәкаләтле затларның фамилияләре, исемнәре, телефон номерлары;

4) жыенның датасы, вакыты һәм урыны турында тәкъдимнәр.

3. Жыен Минзәлә муниципаль районы уставында билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

4. Жыен үткөрү турында берничә үтенечнамә килгән очракта, бер жыенда берничә инициатив проектны карау мөмкин.

Статья 7. Инициативалы проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышы

1. Инициативалы проектны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышы (алга таба – жыелыш) проект инициаторы карары белән билгеләнә һәм үткәрелә.

2. Жыелыш Минзәлә муниципаль районы территориясендә үткәрелә, анда яшәүчеләр мәнфәгатьләрендә инициативалы проектны тормышка

ашыру планлаштырыла. Әгәр дә бу проектны тормышка ашыру Минзәлә муниципаль районы халкы мәнфәгатьләрендә планлаштырыла икән, Минзәлә муниципаль районы территориясенә төрле өлешләрендә берничә жыелыш үткәреләргә мөмкин.

3. Жыелышта унтугуз яшыкә житкән тиешле территориядә яшәүчеләр катнаша ала.

4. Жыелыш үткәреләргә мөмкин:

1) көндөзгә формада-көн тәртибәндәгә мәсьәләләр буенча фикер алышу һәм тавышка куелган мәсьәләләр буенча карарлар кабул итү өчен халыкның уртак булу рәвешендә;

2) көндөзгә-читтән торып – көн тәртибәндәгә мәсьәләләрне карап тикшерү һәм тавышка куелган мәсьәләләр буенча карарлар кабул итү мөмкинлеген, шулай ук жыелышны үткәрү турындагы хәбәрдә күрсәтелгән яисә сайттан файдаланып тавыш бирү урынына яшәүчеләр карарларын билгеләнгән вакытка яки адрес буенча тапшыру мөмкинлеген күздә тотучы формада (<http://menzelinsk.tatarstan.ru>) "Интернет" (алга таба-сайт).

5. Бер жыелышта берничә инициативалы проектны карау мөмкин. Әлегә очракта жыелышны оештыру һәм үткәрү буенча хокуклар һәм бурычлар проектлар инициаторлары белән бергә гамәлгә ашырыла.

6. Жыелыш үткәрү, документлар әзерләү һәм жибәрү буенча чыгымнарны проект инициаторы башкара.

7. Жирле үзидарә органы проект инициаторына жыелышны үткәрүдә ярдәм итә, шул исәптән аны үткәрү өчен бушлай бина бирә.

8. Жыелыш 10 кешедән дә ким булмаган катнашучылар арасында хокуклы санала.

Статья 8. Жыелышка әзерлек

1. Жыелыш үткәрү турында проект инициаторының карарында күрсәтелә:

1) фикер алышу өчен жыелыш үткәрелә торган инициативалы проект;

2) жыелышны үткәрү формасы (көндөзгә яки көндөзгә-читтән торып);

3) жыелышның көн тәртибе, ә жыелышны көндөзгә-читтән торып үткәрү очрагында-халык тавыш бирүләрен уздыру планлаштырыла торган мәсьәләләр;

4) жыелышны үткәрү датасы, вакыты, урыны, ә жыелышны көндөзгә-читтән торып уздыру очрагында – шулай ук тавышка куелган мәсьәләләр буенча халык карарларын кабул итү тәмамлану датасы һәм мондый карарлар тапшырылырга тиешле урын яки адрес, яисә тавышка куелган мәсьәләләр буенча халыкны тавыш бирү өчен махсус сайттан файдалану турында карар кабул итү вакыты;

5) жыелышта катнашучыларның яки жыелышны көндөзгә-читтән торып үткәрү очрагында көн тәртибәндәгә мәсьәләләр буенча фикер алышуларда катнашучыларның фаразланган саны;

б) жыелыш үткәрелә торган территориядә яшәүчеләргә аны үткәрү турында хәбәр итү ысуллары.

2. Проект инициаторы Минзәлә муниципаль районы Советына жыелыш үткәрү турында 10 көннән дә соңга калмыйча язма хәбәр жиберә.

3. Жыелыш үткәрү турында хәбәрнамәдә күрсәтелә:

1) проект инициаторы турында белешмәләр (инициатив төркем әгъзаларының фамилияләре, исемнәре, атасының исеме, аларның яшәү яки тору урыны турында белешмәләр, чараның башка инициаторы исеме һәм аның урнашу урыны);

2) әлеге статьяның 1 өлешендә каралган белешмәләр;

3) проектны башлап жиберүчеләрнең фамилияләре, исемнәре, телефон номерлары, жыелышны оештыру һәм үткәрү буенча күрсәтмә функцияләр башкарырга вәкаләтле затларның исем-фамилияләре, исемнәре, телефон номерлары.

4) жыелышны үткәрүдә ярдәм итү, шул исәптән жыелышны үткәрү өчен бина бирү (жыелышны көндөзгә-читтән торып үткәрү очрагында) һәм (яки) тавыш бирүгә куелган мәсьәләләр буенча халык тавыш бирү өчен сайттан файдалану турында үтенеч.

4. Жыелышны үткәрү турында белдерү проектның инициаторы һәм аны оештыру һәм үткәрү буенча боеру функцияләрен башкарырга вәкаләтле затлар тарафыннан имзалана. Инициатив төркем исемнән жыелышны үткәрү турында хәбәрнамә инициатив төркем тарафыннан аны оештыру һәм үткәрү буенча боеру функцияләрен үтәргә вәкаләтле затлар тарафыннан имзалана.

5. Минзәлә муниципаль районы Советы жыелышны үткәрү өчен бина бирү турындагы үтенеч булганда, белдерү кәргән көннән өч көн эчендә проект инициаторына үткәрү өчен бина бирү мөмкинлеген турында хәбәр итә яки жыелышны үткәрү урынын һәм (яки) датасын һәм вакытын үзгәртәргә тәкъдим итә. Проект инициаторы әлеге тәкъдим алынганнан соң өч көн эчендә жыелышны үткәрү урынын һәм (яки) вакытын үзгәртүгә ризалык яки ризалашмау турында хәбәр итәргә тиеш.

6. Минзәлә муниципаль районы Советы жыелыш үткәрү, шул исәптән инициативалы проект белән танышу тәртибе, Минзәлә муниципаль районының "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында яки сайтта: (<http://menzelinsk.tatarstan.ru>).

1) жыелыш үткәрү турында хәбәрнамә килгән көннән өч көн эчендә;

2) проект инициаторының жыелыш үткәрү урынын һәм (яисә) датасын һәм вакытын үзгәртү турындагы тәкъдим белән ризалыгы алынганнан соң ике көннән дә соңга калмыйча (жыелышны көндөзгә-читтән торып уздырганда).

7. Минзәлә муниципаль районы Советы, жыелыш үткәрүдә ярдәм итү проекты инициаторына ярдәм итү максатыннан, вәкаләтле затын билгеләргә хокуклы. Минзәлә муниципаль районы Советының вәкаләтле затын билгеләү турында проект инициаторына алдан хәбәр ителә.

Статья 9. **Жыелышны көндөзгө формада үткөрү тәртибе**

1. Жыелыш башланганчы проект инициаторы Минзэлэ муниципаль району Советы тарафыннан раслана торган форма буенча исемлек төзү белән жыелышта катнашкан гражданны теркөүне тээмин итэ. Жыелышта катнашкан гражданны исемлеге жыелыш беркетмәсенен аерылгысыз өлөшө булып тора.

2. Жыелышның көн тәртибендөге мәсьәлэләр буенча тавыш бирү тәртибе жыелышта катнашучыларның күпчелек тавышы белән раслана. Жыелышның көн тәртибендөге мәсьәлэләр буенча карарлар жыелышта катнашучыларның күпчелек тавышы белән кабул ителә.

3. Жыелыш проект инициаторы вәкиле тарафыннан ачыла. Жыелышны алып бару өчен рәис һәм сәркәтип сайлана.

4. Рәис жыелышны алып бара, көн тәртибендөге сорауларны игълан итэ, жыелышта катнашучыларга чыгыш ясау өчен сүз бирэ, жыелыш тарафыннан кабул ителгән карарларны формалаштыра, аларны тавышка куя, тавыш бирү нәтижеләрен игълан итэ.

5. Сәркәтип жыелыш беркетмәсен алып бара, анда жыелыш тарафыннан кабул ителгән барлык карарлар, алар буенча тавыш бирү нәтижеләре күрсәтелгән. Жыелыш беркетмәсенә жыелыш секретаре һәм рәисе кул куя.

6. Жыелыш беркетмәсендә күрсәтелә:

- 1) жыелышны үткөрү урыны һәм вакыты;
- 2) жыелышта катнашкан гражданны саны;
- 3) жыелыш рәисе һәм сәркәтибе турында яшәү урыны күрсәтелгән мәгълүмат;
- 4) жыелышның көн тәртибе, чыгышларның эчтәлегә;
- 5) көн тәртибендөге мәсьәлэләр буенча кабул ителгән карарлар.

Статья 10. **Жыелышны көндөзгө-читтән торып үткөрү тәртибе**

1. Жыелышны көн тәртибендөге мәсьәлэләрне турыдан-туры карап тикшерү һәм тавышка куелган мәсьәлэләр буенча карарлар кабул итү әлегә Тәртипнен 9 статьясында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

2. Турыдан-туры фикер алышуда катнашмаган затлар жыелышны үткөрү турында хәбәрдә күрсәтелгән, тавышка куелган мәсьәлэләр буенча карарның язма рәвешендә рәсмиләштерелгән урынга яки адрес буенча жибәргә хокуклы. Карарның якынча формасы Минзэлэ муниципаль району Советы тарафыннан раслана.

3. Көндөзгө-читтән торып үткөрелә торган жыелышта катнашучылар булып, турыдан-туры фикер алышуда катнашкан затлар, шулай ук карарлар кабул итү тәмамланганчы алынган затлар санала.

4. Жыелышны үткөрү вакытында махсус сайттан файдаланып, көндөзгө-читтән торып уздырылган очракта, жыелышны үткөрү турында

хэбэр урнаштыру һәм турыдан-туры фикер алышуда катнашмаган затларны тавыш бирү көн тәртибе мәсьәләләре буенча күрсәтелгән сайтта үткәрелә.

5. Жыелышның көн тәртибе мәсьәләләре буенча тавыш бирү сайтны кулланып, жыелыш үткәрелә торган территориядә яшәүчеләр тарафыннан, "риза", "каршы" яки "тыелып калам" формулировкалары белән әйтелгән көн тәртибендәге һәр мәсьәлә буенча карар күрсәтү юлы белән башкарыла. Сайтны кулланып тавыш бирүдә катнашкан дип тавыш бирү датасына һәм вакытына кадәр электрон формада тавыш биргән кешеләр санала. Халыкны идентификацияләү башкарыла (*мәселән, бердәм идентификация һәм аутентификация системасы хисап язмасын кулланып идентификацияләү ысулы күрсәтелә.* Тавыш бирү аның башлану датасы, вакыты һәм тәмамланганчы тәнәфессез үткәрелә.

6. Махсус сайтны кулланып тавыш бирү нәтижәләре беркетмә рәвешендә формалаштырыла һәм сайтта мондый тавыш бирү тәмамланганнан соң бер көн эчендә урнаштырыла. Расланган тавыш бирү беркетмәсе Администрация проект инициаторына аларны формалаштырганнан соң өч көн эчендә жиберә. Күрсәтелгән беркетмә жыелыш беркетмәсенен аерылгысыз өлеше булып тора.

7. Тавыш бирүне уздырганда жыелышта катнашучы һәр кешенен "персональ мәгълүматлар турында" Федераль законның 9 статьясында билгеләнгән таләпләр нигезендә рәсмиләштерелә торган шәхси мәгълүматларны эшкәртүгә ризалыгы алынырга тиеш.

8. Тавыш бирү тәмамланганнан соң, сораштыру юлы белән яки махсус сайтны кулланып, сәркип жыелыш беркетмәсен эзерли, аңа жыелыш секретаре һәм рәисе кул куя.

9. Көндөзгә-читтән торып уздырыла торган жыелыш беркетмәсендә күрсәтелә:

- 1) көндөзгә фикер алышу урыны һәм вакыты;
- 2) читтән торып тавыш бирү ысулы, аны башлау һәм тәмамлау датасы һәм вакыты;
- 3) жыелышта катнашкан гражданның саны;
- 4) жыелыш рәисе һәм сәркипте турунда яшәү урыны күрсәтелгән мәгълүмат;
- 5) жыелышның көн тәртибе, чыгышларның эчтәлегә;
- 6) көн тәртибендәге мәсьәләләр буенча кабул ителгән карарлар һәм алар буенча тавыш бирү нәтижәләре.

Статья 11. Инициативалы проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданның конференциясен үткәрү

1. Инициативалы проектны гамәлгә ашыру күздә тотылган 16 яшькә житкән кешеләр саны 1000 кешедән артып китсә, инициативалы проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданның конференциясе (алга таба – конференция) үткәрелергә мөмкин.

2. Конференция элге Тәртипнең 7-10 статьяларында билгеләнгән тәртиптә, элге статьяда билгеләнгән үзенчәлекләре исәпкә алып үткәрелә.

3. Конференцияне үткәрү турында проект инициаторы Карарында, элге Тәртипнең 8 статьясындагы 1 өлешендә каралган нигезләмәләр белән беррәттән, күрсәтелгән тиеш:

1) делегатлар сайлау өчен вәкилле нормасы, ул 16 яшькә житкән 100 кешедән 1 делегат була алмый;

2) делегатлар сайлау өчен жыелышлар үткәрү вакыты һәм тәртибе.

4. Конференция беркетмәсенең аерылгысыз өлеше булып делегатлар сайлау турында жыелышлар беркетмәләре тора.

Статья 12. Инициативалы проектларга ярдәм итү өчен гражданнар имзаларын жыю

1. Инициативалы проектларга ярдәм итү өчен гражданнар имзаларын жыю (алга таба – имзалар жыю) проектның инициаторы булып тора.

2. Инициативалы проектларга ярдәм итү өчен имзалар саны, инициатив төркем әгъзалары имзаларын да кертеп, 10 кешедән дә ким булмака тиеш.

3. Имзалар жыю киләсе тәртиптә башкарыла:

1) имзалар аларны кул кую кәгазенә кертү юлы белән жыела, аның формасы Минзәлә муниципаль районы Советы тарафыннан раслана;

2) кул кую кәгазендә инициатив проект күрсәтелә, аңа ярдәм йөзеннән имза жыю гамәлгә ашырыла;

3) язылу кәгазендә яшәүченең имзасы һәм аны кертү датасы куела. Имза һәм датасын, аны кертү кешесе куя үз кулы белән. Имза кую кәгазендә куела торган кулланучы турында белешмәләр, имзалар жыючы зат үтенече буенча, кул кую кәгазенә кертелгән мөмкин. Элге мәгълүматлар кулъязма ысул белән генә кертелә, шул ук вакытта карандашны куллану рөхсәт ителми;

4) яшәүче бер үк инициативалы проектны яклап бер генә тапкыр имза куярга хокуклы;

5) һәр язылу кәгазе проект инициаторы вәкиле имзасы белән расланган булырга тиеш. Имза салу кәгазе тәмамланганда, имзалар жыюны гамәлгә ашыручы проект инициаторы вәкиле үз фамилиясен, исемнән һәм атасының исемнән, туган көнен, яшәү урыны адресын үз кулы белән күрсәтә, шулай ук үз имзасын һәм аны кертү датасын куя;

6) имзалар жыйганда кул кую кәгазен шәхси һәм әйләнештә тутыру рөхсәт ителә. Шул ук вакытта яклар имзаларның бердәм нумерациясе булган, ә имзалар жыюны гамәлгә ашыручы проект инициаторы вәкиле турында таныклыклар кул кую кәгазенең икенче ягында турыдан-туры яшәүченең соңгы имзасыннан соң куела;

7) имзалар жыйганда "персональ мәгълүматлар турында" Федераль законның 9 статьясында билгеләнгән таләпләр нигезендә рәсмиләштерелә торган һәр кешенең шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә ризалыгы алынырга тиеш.

Статья 13. Әлеге инициативалы проектқа ярдәм итү турында гражданнарның фикерлерен ачыклау өчен сораштыру үткәру

1. Әлеге инициативалы проектқа ярдәм итү турында гражданнар фикерен ачыклау өчен (алға таба-сораштыру) Минзәлә муниципаль районында яшәүчеләр инициативасы белән үткәрелә, аларда түбәндәге очрақларда инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә:

1) инициативалы проектны Минзәлә муниципаль районы халқы мәнфәгатләрәндә гамәлгә ашыру тәкъдим ителә;

2) инициативалы проектны Минзәлә муниципаль районының бер өлешендә яшәүчеләр мәнфәгатләрәндә тормышқа ашыру тәкъдим ителә, алар саны 1000 кешедән артып китә.

2. Сораштыру билгеләү өчен проект инициаторы Минзәлә муниципаль районы советына гариза жибәрә, анда күрсәтелә:

1) сораштыру үткәру тәкъдим ителгән инициативалы проект;

2) проект инициаторының тәкъдимнәре:

а) сораштыру үткәру датасы һәм сроклары турында;

б) сораштыру уздырганда тәкъдим ителә торган (тәкъдим ителә торган) мәсьәләне (мәсьәләләренә) формалаштыру турында;

в) сораштыру үткәру методикасы турында;

г) сораштыруда катнашучы муниципаль берәмлек халқының минималь саны турында;

3) проект инициаторы турында белешмәләр (инициатив төркем әгъзаларының фамилияләре, исемнәре, атасының исеме, аларның яшәү яки тору урыны турында белешмәләр, чараның башка инициаторы фамилиясе, исеме һәм аның урнашу урыны).

3. Әгәр проектның инициаторы инициатив төркем булса, гариза инициатив төркемнең барлык әгъзалары тарафыннан имзалана. Әгәр проектның инициаторы булып әлеге Тәртипнең 4 статьясындагы 1 өлешендә күрсәтелгән башка затлар торса, гаризага проект инициаторының вәкаләтле заты һәм инициатив проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә торган кимендә 10 муниципаль берәмлек кешесе имза сала. Бу очрақта гаризада шулай ук гаризага (фамилияләренә, исемнәренә, атасының исемнәренә, аларның яшәү яки тору урыны турында белешмәләргә) кул куйган затлар турында белешмәләр күрсәтелә.

4. Минзәлә муниципаль районы Советы гариза кәргән көннән 30 көннән дә соңга калмыйча аны карый һәм сораштыру билгеләү яки сораштыру билгеләүдән баш тарту турында Карар кабул итә.

5. Әгәр хокук бозулар инициативаны тәкъдим итүдә катнашкан муниципаль берәмлек халқының ихтыяр белдерүе нәтижәләрен дәрәс итеп билгеләргә мөмкинлек бирмәсә, сораштыру үткәру турындагы инициативаны тәкъдим итүнең әлеге статьяда билгеләнгән тәртибен бозу сораштыру билгеләүдән баш тарту өчен нигез булып тора.

6. Инициативалы проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданнарны сораштыру билгеләнгән тәртиптә үткәрелә "Россия

Федерациясендә жѳирле ўзидарә оештыруның гомуми принциплары турында"2003 елның 6 октябрндаге №131-ФЗ Федераль законның 31 статьясындагы 4 өлеше нигезендә гражданнар арасында сораштыру билгеләү һәм ўткәрү тәртибен билгеләүче муниципаль хокукий актның исеме һәм реквизитлары күрсәтелә).

7. Сораштыруда Минзәлә муниципаль районы яки аның өлешендә яшәүчеләр катнаша ала, аларда 16 яшькә житкән инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә.

8. Минзәлә муниципаль районы Советы сораштыру нәтижеләрен проект инициаторына 3 эш көненнән дә соңга калмыйча житкерә.

3 нче бүлек. Инициативалы проектларны керту һәм карау

Статья 14. Минзәлә муниципаль районы Советына инициативалы проектлар керту

1. Минзәлә муниципаль районы Советына инициативалы проект керткәндә тәкъдим ителә:

1) проектның кәгазьдә һәм электрон формада тасвирламасы, аңа график һәм (яки) таблица материаллары кушылырга мөмкин;

2) әлеге Нигезләмәнең 4 статьясындагы 4, 5 өлешләре нигезендә инициатив төркем төзү беркетмәсе яисә башка документлар, шулай ук проект инициаторының инициатив проектны караганда һәм гамәлгә ашырганда аның исемнән үз исемнән Минзәлә муниципаль районы Советы белән хезмәттәшлек итәргә вәкаләтле затларны билгеләү турындагы карары;

3) жыен, гражданнар жыелышлары яки конференцияләре протоколы, гражданнар арасында сораштыру нәтижеләре һәм (яки) муниципаль берәмлек халкы тарафыннан инициативалы проектны яки аның өлешендә хуплауны раслаучы кул куелган битләр.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән документлар Минзәлә муниципаль районы Советына инициативалы проектны караганда һәм гамәлгә ашырганда проектның инициаторы булып торучы турыдан-туры Минзәлә муниципаль районы Советы белән хезмәттәшлек итәргә вәкаләтле зат тарафыннан тапшырыла яки игълан ителгән кыйммәт белән почта аша жибәрелә һәм кертемнәрне тасвирлый.

3. Проектны керту датасы булып Минзәлә муниципаль районы Советы тарафыннан әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән документларны алу көне тора.

4. Әгәр документлар администрациягә турыдан-туры зат, проект инициаторы белән инициатив проектны караганда һәм гамәлгә ашырганда Администрация белән хезмәттәшлек итәргә вәкаләтле зат тарафыннан тапшырыла икән, күрсәтелгән затка, Администрация тарафыннан аларның исемлеген һәм алыну датасын күрсәтеп, документлар алуда расписка бирелә. Расписка Администрация тарафыннан документлар алган көнне тапшырылырга тиеш.

Статья 15. Инициативалы проектларны карау буенча Комиссия (конкурс сайлап алуын үткәргән очракта)

1. Инициативалы проектларны карау буенча Комиссия (алга таба – комиссия) инициативалы проектларның социаль-икътисадый әһәмиятен объектив бәяләү һәм аларны конкурс нигезендә сайлап алу максатында төзелә.

2. Комиссия саны-8(сигез) кеше.

3. Комиссиянең персонал составы Минзәлә муниципаль районы Советы карары белән билгеләнә. Комиссия әгъзаларының гомуми саныннан яртысы Минзәлә муниципаль районы Советы тәкъдимнәре нигезендә билгеләнә. Комиссия составы комиссия тарафыннан кабул ителә торган карарларга йогынты ясарга мөмкин булган мәнфәгатьләр каршылыклары барлыкка килү мөмкинлеген төшереп калдыру өчен формалаштырыла.

4. Комиссия комиссия рәисе, Комиссия рәисе урынбасары, комиссия секретаре һәм аның эшендә катнашучы комиссия әгъзаларынан тора.

5. Комиссия рәисе:

1) комиссия эшен оештыра, аның эшчәнлегенә белән җитәкчелек итә;

2) комиссиянең чираттагы утырышы көн тәртибе проектын формалаштыра;

3) комиссия әгъзаларына йөкләмәләр бирә;

4) комиссия утырышларында рәислек итә.

6. Конкурс комиссиясе рәисе урынбасары, вакытлыча булмаганда, конкурс комиссиясе рәисе вазыйфаларын башкара.

7. Комиссия секретаре:

1) комиссия эшчәнлеген мәгълүмати һәм документлар белән тәэмин итүне, шул исәптән комиссия утырышына әзерлекне гамәлгә ашыра;

2) комиссия әгъзаларына, проект инициаторларына һәм комиссия утырышына чакырылган башка затларга комиссиянең чираттагы утырышын үткөрү датасы, урыны һәм комиссиянең чираттагы утырышы көн тәртибе турында хәбәр итә;

3) комиссия утырышлары беркетмәләрен алып бара.

8. Комиссия әгъзасы:

1) комиссия эшендә, шул исәптән комиссия утырышларында катнаша;

2) комиссия эше мәсьәләләре буенча тәкъдимнәр кертә;

3) комиссия утырышларында карала торган документлар һәм материаллар белән таныша;

4) комиссия утырышында катнашучыларга сораулар бирә;

5) комиссия утырышларында тавыш бирә.

9. Комиссия эшенең төп формасы-утырышлар.

10. Комиссия утырышы анда аның әгъзаларының яртысыннан да ким булмаган өлеше булган очракта хокуклы дип санала.

11. Проект инициаторларына һәм аларның вәкилләренә комиссия тарафыннан инициативалы проектларны карауда катнашу һәм алар буенча үз позицияләрен баян итү мөмкинлегенә тәэмин ителә. Проект инициативасын

карау планлаштырыла торган комиссия утырышы турында проектны башлап жибәрүчеләргә аны үткәрү көненә кадәр биш көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

12. Проект турында фикер алышу һәм комиссия тарафыннан карарлар кабул итү проект инициаторы һәм башка чакырылган затлар катнашыннан башка башкарыла.

13. Комиссия карары утырышта катнашучылар саныннан күпчелек тавыш белән ачык тавыш бирү юлы белән кабул ителә. Тавышлар тигез булганда комиссия утырышында рәислек итүче тавышы хәлиткеч булып тора.

14. Комиссия әгъзалары карарлар кабул итү турындагы мәсьәләләр буенча фикер алышканда тигез хокукларга ия.

15. Комиссия тарафыннан кабул ителгән карар белән килешмәгән очракта, комиссия әгъзасы Комиссия утырышы беркетмәсенә кертеләргә тиешле язма рәвештә үзенең аерым фикерен баян итәргә хокуклы.

16. Комиссия утырышы нәтижеләре буенча беркетмә төзелә, ул комиссия утырышында рәислек итүче, комиссия секретаре һәм аның утырышында катнашкан комиссия әгъзалары тарафыннан комиссия утырышы уздырылганнан соң өч эш көне эчендә имзалана.

17. Комиссия секретаре, комиссия утырышы беркетмәсенә кул куелган көннән соң килүче эш көненнән дә соңга калмыйча, аны муниципаль берәмлек башлыгына жибәрә.

18. Комиссия эшчәнлеген оештыру-техник тәмин итүне Минзәлә муниципаль районы Советы башкара.

Статья 16. Минзәлә муниципаль районы Советының инициатив проекттын карау тәртибе

1. Инициативалы проект Минзәлә муниципаль районы Советы тарафыннан 30 көн эчендә карала.

2. Минзәлә муниципаль районы Советына инициативалы проект кертү турындагы мәгълүмат "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында басылып чыгарга (халыкка житкереләргә) тиеш. (<http://menzelinsk.tatarstan.ru>) (Минзәлә муниципаль районы Советына инициатив проект кертелгәннән соң өч эш көне эчендә әлегә Тәртипнең 2 статьясындагы 2 өлешендә, шулай ук проект инициаторлары турында күрсәтелгән белешмәләр булырга тиеш. Бер үк вакытта гражданнар Минзәлә муниципаль районы Советына тәкъдим итү вакыты күрсәтелеп, инициативалы проект буенча үз искәрмәләрен һәм тәкъдимнәрен бирү мөмкинлеге турында хәбәр ителәр.

3. Инициативалы проект буенча искәрмәләр һәм тәкъдимнәр бирү вакыты 7 (жиде) эш көне тәшкил итә. Үз искәрмәләрен һәм тәкъдимнәрен Минзәлә муниципаль районында 16 яшькә житкән кешеләр жибәрәргә хокуклы. Искәрмәләр һәм тәкъдимнәр Минзәлә муниципаль районы

Советына турыдан-туры тапшырыла яки почта аша, электрон почта аша жибәрелә.

4. Инициативалы проект буенча искәрмәләренә һәм тәкъдимнәренә гомумиләштерүне комиссия башкара.

5. Инициативалы проектны карау нәтижәләре буенча комиссия Минзәлә муниципаль районы башлыгына әлеге статьяның 7 өлешендә күрсәтелгән карарларның берсен кабул итәргә тәкъдим итә. Комиссия карарында шулай ук проектны эшләп бетерү буенча тәкъдимнәр дә булырга мөмкин.

Минзәлә муниципаль районы Советына берничә инициатив проект кертелгән, шул исәптән өстенлекле проблемаларны тасвирлау белән, комиссия Минзәлә муниципаль районы башлыгына конкурс нигезендә сайлап алуны оештырырга тәкъдим итә.

6. Конкурс сайлап алу әлеге Тәртипнең 17 статьясы нигезендә оештырыла. Конкурс сайлап алуын үткөрү турында белдерү проект инициаторларына тиешле карар кабул ителгәннән соң өч көннән дә соңга калмыйча жибәрелә.

7. Комиссия тәкъдимнәрен исәпкә алып яки конкурс нәтижәләре буенча муниципаль берәмлек башлыгы түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

1) Минзәлә муниципаль районы бюджеты турындагы карарда каралган бюджет ассигнованиеләре чикләрендә Минзәлә муниципаль районы бюджеты проектны төзү һәм карау тәртибе (Минзәлә муниципаль районы бюджеты турындагы карарга үзгәрешләр кертү) нигезендә тиешле максатларга һәм (яки) Минзәлә муниципаль районы бюджеты турындагы карарга үзгәрешләр кертү) буенча инициативалы проектны хупларга һәм аның өстендә эшнә дәвам итәргә.;

2) инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тарту һәм инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, проект инициаторларына кире кайтарырга.

8. Минзәлә муниципаль районы башлыгы инициативалы проектка ярдәм күрсәтүдән баш тарту турында түбәндәге очракларның берсендә карар кабул итә:

1) инициативалы проектны кертү һәм аны карауның билгеләнгән тәртибен үтәмәү;

2) инициативалы проектның федераль законнар һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актлары, Россия Федерациясе субъектларының законнары һәм башка норматив хокукый актлары таләпләренә, Минзәлә муниципаль районы уставына туры килмәве;

3) жирле үзидарә органнарында кирәкле вәкаләтләр һәм хокуклар булмау сәбәпле, инициативалы проектны гамәлгә ашыру мөмкинлегенә булмау;

4) Минзәлә муниципаль районы бюджетының инициатив проектны гамәлгә ашыру өчен кирәк булган акчалар күләмендә акчалары булмау (аларны формалаштыру чыганагы инициативалы түләүләр түгел);

5) инициативалы проектта тасвирланган проблеманы нәтижәләрәк хәл итү мөмкинлегә булу;

6) конкурс сайлап алуын узмаган инициативалы проектны тану.

9. Проектны карау нәтижәләре буенча карар проект инициаторына кабул ителгән көннән соң өч көннән дә соңга калмыйча җибәрелә.

10. Минзәлә муниципаль районы Советы әлеге статьяның 8 өлешендәге 5 пунктында каралган очракта, проект инициаторларына инициативалы проектны бергәләп эшләп бетерергә, шулай ук аны башка муниципаль берәмлекнең яки дәүләт органының җирле үзидарә органына аларның компетенциясе нигезендә тәкъдим итәргә тиеш. Проектны эшләп бетерү өчен комиссия комиссия әгъзалары, Минзәлә муниципаль районы җирле үзидарә органнары вәкилләре, проект инициаторы вәкилләре арасынан эшче төркем төзи, шулай ук проектны эшләп бетерү вакытын билгели. Эшләп бетерелгән инициативалы проект комиссия тарафыннан әлеге Тәртипнең 15 статьясы һәм әлеге статья нигезендә карала.

Статья 17. Инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алу

1. Конкурс сайлап алуны комиссия башкара.

2. Конкурс сайлап алу критерияләре булып тора:

1) халыкның инициативалы проект хәл итүгә юнәлдерелгән проблемаларны билгеләүдә һәм аны тормышка ашыруда катнашуы дәрәжәсе;

2) инициативалы проектны гамәлгә ашырудан социаль нәтижәлелек;

3. Конкурс сайлап алу критерийлары, аларның әһәмияте, аларга тиешле баллар һәм үлчәү коэффициентлары әлеге Тәртипкә кушымтада (алга таба – критерийлар) билгеләнгән.

4. Конкурс сайлап алу әлеге Тәртипнең 15 статьясы нигезендә үткәрелә торган комиссия утырышында башкарыла.

5. Комиссия инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алуны узган инициативалы проектларны ачыклау критерийлары нигезендә бәяләүне гамәлгә ашыра.

6. Конкурс нәтижәләре буенча, критерийлар буенча, йомгаклау бәясен исәпкә алып, комиссия инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алуны узмаган яисә узмаган дип игълан итү турында Карар кабул итә.

7. Конкурс сайлап алуын узган инициатив проектлар игълан ителә, алар барлык критерийлар буенча да суммар балл җыйганнар. *сан күрсәтелә*). *Вариант: конкурс сайлап алуны узган инициатив проект (ике, өч инициативалы проект һ.б.) игълан ителә, ул барлык критерийлар буенча максималь суммар балл алган.*

Статья 18. Минзәлә муниципаль районы Башлыгының инициативалы проектны тормышка ашыру турында карары

1. Инициативалы проектны гамәлгә ашыру турында муниципаль берәмлек башлыгы карар чыгара.

2. Инициативалы проектны гамәлгә ашыру турындагы карар үз эченә алырга тиеш:

1) инициатив проектны гамәлгә ашыру нәтижәсендә барлыкка килергә тиеш булган объектның исеме (адресы яки урыны күрсәтелгән) яисә гамәлгә ашыруга инициатив проект жибәрелгән чараның атамасы;

2) Минзәлә муниципаль районы бюджеты акчаларын тоту юнәлеше (төзелеш, реконструкция, сатып алу, чаралар (чаралар) һ. б.);

3) инициативалы проектны тормышка ашыруга бүлеп бирелә торган Минзәлә муниципаль районы бюджеты акчаларын баш бүлүченең исеме;

4) заказ бирүче, төзүче исеме;

5) объектны файдалануга тапшыру (сатып алу), чараны (чараларны) тормышка ашыру вакыты;

6) объектның күз алдында тотылган (чик) бәясе яисә инициатив түләүләр күләмен бүлеп биреп, чараны (чараларны) үткәргә чараларның иң чик күләме;

7) объектның фаразланган (чик) бәясен яки инициатив түләүләр күләмен бүлеп биреп, чараны (чараларны) үткәргә чараларның иң чик күләмен гамәлгә ашыру еллары буенча бүлү.

19 Статья. «Интернет» мәгълүмат-коммуникация челтәрендә инициативалы проект турында мәгълүматны бастырып чыгару (халыкка житкерү) һәм урнаштыру тәртибе

1. Минзәлә муниципаль районы Советының инициатив проектын карау, инициативалы проектны тормышка ашыруның барышы, шул исәптән акча средстволарыннан файдалану, милек һәм (яки) аны тормышка ашыруда кызыксынган затларның хезмәт катнашуы турында мәгълүмат "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш.

2. Минзәлә муниципаль районы советының инициативалы проектны тормышка ашыру нәтижәләре турындагы хисабы Минзәлә муниципаль районының рәсми сайтында "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштырылырга тиеш: (<http://menzelinsk.tatarstan.ru>) инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәмамланганнан соң 30 календарь көн эчендә.

2 нче кушымта
тәкъдим итү, кертү, фикер
алышу һәм карау тәртибенә
Минзәлә муниципаль районында
инициативалы проектлар

Инициативалы проектларны карау буенча комиссия составы.

1. Гатина А.Г. – Минзәлә муниципаль районы Башкарма комитеты
житәкчесе урынбасары, комиссия рәисе.

2. Н.Г. Бикеева - Минзәлә муниципаль районы Башкарма комитеты
житәкчесенең социаль мәсьәләләр буенча урынбасары, комиссия рәисе
урынбасары.

3. Кондратьева Л.И. - Минзәлә муниципаль районы Финанс-бюджет
палатасы житәкчесе

4. Вафина Д.В. - Минзәлә муниципаль районы Башкарма комитетының
икътисад бүлегенә башлыгы

Комиссия әгъзалары:

5. Салдаева Р.Я. - Минзәлә муниципаль районы Минзәлә шәһәре башлыгы
урынбасары.

6. Петраев Л.В. – - Минзәлә муниципаль районы Башкарма комитетының
мәгариф бүлегенә житәкчесе

7. Хизбуллин Ф. Г. - Минзәлә муниципаль районы Башкарма комитетының
яшьләр һәм спорт бүлегенә житәкчесе

8. Галиева Р. М. - Минзәлә муниципаль районы Башкарма комитетының
"мәдәният бүлегенә" МКУ житәкчесе

9. Волощенко Н. К. – Минзәлә шәһәренең 3 нче ТОС житәкчесе.

10. Халимова Г.К. - Минзәлә муниципаль районы Ижтимагый советы
житәкчесе